

PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Thema I: De groei en ontwikkeling van de stad

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Een prettig leefbare, gezonde en groene stad. Een aantrekkelijke stad met een passend cultureel aanbod, sportvoorzieningen en een bruisende binnenstad. Een stad waar een goed evenwicht is tussen het wonen en werken.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Verder ontwikkelen van de integrale strategische aanpak voor de fysieke leefomgeving door het verdiepen en updaten van de Omgevingsvisie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.2. In het verlengde van de verstedelijkingstrategie en het Regionaal Ruimtelijk Programmeren, samen met de partners in Regio Foodvalley in 2025 komen tot een gedragen keuze voor een volgend ontwikkelgebied.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het traject van regionaal ruimtelijk programmeren vraagt meer tijd vanwege afstemming met betrokken partijen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.3. In 2025 zetten we in op de verdere ontwikkeling van Spoorzone en stellen hiervoor een omgevingsplan vast. We starten met de realisatie van Het Ambacht en het, voor de ontwikkeling van Spoorzone noodzakelijke, Stadspark. De visie Spoorzone

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.4. In 2025 worden regels vanuit een bestemmingsplan voor een deel van de woongebieden vertaald naar het omgevingsplan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.5. We onderzoeken in 2025 op basis van een verkeerscirculatieplan de mogelijkheden waarin een groeiend Veenendaal duurzaam bereikbaar blijft.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.6. In het verlengde van het pact Groen Groeit Mee (Provincie Utrecht) werken we aan de versterking van natuurontwikkeling en inrichting van een recreatief uitloopgebied 'De Roode Haan'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er wordt onder leiding van de provincie Utrecht een gebiedsproces voor de Roode Haan opgestart. Inschatting is dat dit meer tijd kan gaan vergen dan projectmatig zonder gebiedsproces te starten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.7. Voor 2025 worden de plannen verder uitgewerkt en gezocht naar (co)financiering voor de aanleg van de eerste wandelpaden (valleikanaal, landgoederen en turfweide).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Er wordt onder leiding van de provincie Utrecht een gebiedsproces voor De Roode Haan opgestart. Inschatting is dat dit meer tijd kan gaan vergen dan projectmatig zonder gebiedsproces te starten.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: De duurzame stad

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. 75% van de inwoners van Veenendaal weet wat een circulaire economie, energieneutraal of klimaatbestendig is, waarom dit nodig is en welke kansen het geeft; welke stappen nodig zijn om tot een aardgasvrij Nederland te komen;

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. We publiceren jaarlijks minstens 7 verhalen van inwoners en bedrijven die al actief zijn, als voorbeeld voor de anderen in Veenendaal om hen te laten zien wat eenieder in zijn eigen omgeving en met soms simpele aanpassingen kan doen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.2. Met het bedrijfsleven werken we samen aan verduurzaming van bedrijventerreinen. In Veenendaal in 2025 zijn er tenminste 5 projecten gestart die een substantiële bijdrage leveren aan de transitie van Duurzaam Veenendaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Veenendaal wil zich inzetten voor het waardebehoud van grondstoffen en materialen door het vrijkomende 'huishoudelijke afval' op een doelmatige wijze in te zamelen en zo weer in te zetten als grondstof.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. In 2025 wordt 75% van het huishoudelijke afval gescheiden, 65% gerecycled en wordt nog maximaal 100 kilo restafval per inwoner ingezameld.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. In 2050 is Veenendaal volledig circulair ingericht waarbij gemeente, bedrijven, onderwijs en inwoners met elkaar samenwerken om de grondstoffenkringloop te sluiten, afval te minimaliseren, levensloop van producten zo lang mogelijk laten zijn.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. Bij het renoveren of bouwen van het gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed is de maximale MPG-score (Milieu Prestatie Gebouwen) 0,70. Tenminste 35% van grondstoffen is hernieuwbaar en/of biobased.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.c.2. Voor de aanleg en het beheer van de openbare ruimte wordt de MKI-waarde als gunningscriterium gebruikt volgens de methodiek van de Beste Prijs/kwaliteitverhouding (BPKV). Aanbiedingen met een lage MKI-waarde scoren beter.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die 100% hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. Door gerichte wijkacties en gemeente brede communicatie, helpen we in 2025 ten minste 200 slecht geïsoleerde woningen in Veenendaal aan isolatiemaatregelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.d.2. Van de overeenkomstig het programma ENV opgestelde buurtuitvoeringplannen: zijn er 2 in de uitvoeringsfase en worden 2 plannen opgesteld. Tenminste 2 initiatieven om aardgas te besparen en op langere termijn uit te faseren worden actief.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.d.3. We zetten in op de reductie van het aardgasgebruik en de inzet van duurzaam opgewekte (lokale)energie in al ons vastgoed en in de openbare ruimte. In 2025 is het energiegebruik van ons vastgoed in beeld en ligt er een energie-reductieplan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. Netcongestie stagneert de energietransitie. Met bedrijven of inwoners werken we samen aan oplossingen om in de blijvende behoefte van (betaalbare) energie te voorzien door een betere balans tussen vraag en aanbod te realiseren

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. In 2025 schalen we de aanpak voor Smart Energy Hubs op naar 5 bedrijventerreinen. Voor het actief inzetten op netbewuste nieuwbouw bieden we handelingsperspectief aan ontwikkelaars, bedrijven en gemeentelijke programma's voor woningbouw, midd

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.f. Veenendaal heeft een gezonde, duurzame en groene klimaatbestendige leefomgeving met een robuust en gevarieerd aanbod van groen en water.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.f.1. We leggen de basis voor een integraal groenbeleid met een duidelijke visie op de hoofdgroenstructuur van Veenendaal. Daarom integreren en actualiseren wij ons bestaande, versnipperde groenbeleid, en leggen dit vast in de Omgevingsvisie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.f.2. We brengen de huidige situatie op deze indicatoren in beeld en stellen op basis van deze 0-meting onze opgave vast in een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie van het programma Groen en Klimaatbestendig.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

0-meting vindt plaats in 2025 en waarschijnlijk ook deels in 2026.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Work in progress. 0-meting heeft nog niet systematisch plaatsgevonden. Is onderdeel van maatregelprogramma (inspanningen) van het programma Groen en Klimaatbestendig.

II.f.3. Langdurige droogte en hevige neerslag leidt in 30% van de gemeente niet tot structurele schade aan groen, vitale en kwetsbare functies, infrastructuur en bebouwing.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Uitvoering: 2025-2026 . Toelichting proces: zie toelichting bij Inhoud.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het integrale model voor lokale wateroverlast is nagenoeg afgerond. Met dit model voeren we analyses uit. Ook moeten concepten als 'structurele schade' en 'vitale en kwetsbare functies' concreet en op kaart zichtbaar worden gemaakt. Confrontatie tussen model en kaart van 'groen, vitale en kwetsbare functies, infrastructuur en bebouwing' maakt duidelijk in hoeverre maatregelen noodzakelijk zijn om aan deze doelstelling te voldoen.

II.f.4. In 2025 zijn er schaduwrijke verblijfsplekken op 600 meter van ieder huishouden; ligt 20% van de fiets- en wandelroutes en verblijfsplekken in de schaduw; is 7% van alle horizontale en verticale oppervlakten warmte werend of verkoelend.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Analyse in 2025-2026

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Deze doelen zijn op basis van beschikbare gegevens (zoals bijvoorbeeld weergegeven in het Nationale Dashboard Toekomstbestendige Leefomgeving) nog niet te monitoren. Voor een deel van de indicatoren geldt dat deze nog niet concreet zijn gemaakt. Een complete analyse zullen we pas in 2026 kunnen uitvoeren.

Thema III: Het beheer van de stad

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. Veenendaal heeft een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. De infrastructuur is van goede kwaliteit en de openbare ruimte biedt voldoende aantrekkelijke groene ruimte met plekken om te spelen, te sporten, te ontspannen en te ontmoeten.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1. De openbare ruimte duurzaam en milieuvriendelijk onderhouden. In de winkelcentra en op de begraafplaats beheren wij de wegen en het groen op A-niveau in de rest van Veenendaal op B-niveau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.2. Samen met de bewoners de in 2025 geplande BOSS-plekken in de stad inrichten, waar we elkaar kunnen ontmoeten en veilig kunnen bewegen, spelen en sporten. De plekken zijn circulair, groen, aantrekkelijk en klimaatbestendig ingericht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vanwege beperkte personele capaciteit is er achterstand ontstaan in voorgaande jaren (zie jaarstukken). Deze achterstand wordt in 2025 en 2026 ingelopen.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b. In 2050 is Veenendaal volledig circulair ingericht waarbij gemeente, bedrijven, onderwijs en inwoners met elkaar samenwerken om de grondstoffenkringloop te sluiten, afval te minimaliseren, levensloop van producten zo lang mogelijk te laten zijn

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Voor het beheer en onderhoud van de openbare inrichting en het gemeentelijk vastgoed ontwikkelen we een vaste set met verduurzamingsmaatregelen die wordt toegepast in de projecten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die 100% hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1. We actualiseren ons vastgoedbeleid en verwerken in dit beleid onze routekaart voor de verduurzaming van ons vastgoed richting 2050, we koppelen hieraan een uitvoeringsplan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.c.2. We laten de laadinfrastructuur meegroeien met de groei van het elektrisch vervoer. Conform de EV-outlooks willen we in 2030 ruim 1600 (semi)publieke laadpunten hebben en 27 snellaadpunten.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d. Veenendaal beheert haar Vastgoed duurzaam.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. We beheren ons vastgoed op een redelijk conditieniveau op basis van het meerjarenonderhoudsplan. Bij vervangingen aan installaties kiezen we voor die technieken waarbij de totale levensduurkosten zo laag mogelijk zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Lasten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	76	36	35	35
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	96	96	96	96
7.4A - Milieubeheer	72	0	0	0
8.1A - Ruimtelijke Ordening	50	25	25	25
8.1C - Ruimtelijke Ordening	150	0	0	0
8.3D - Wonen en bouwen	270	0	0	0
Totaal Lasten	714	157	156	156
Baten				
8.3B - Wonen en bouwen	40	0	0	0
Totaal Baten	40	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-674	-157	-156	-156
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	366	132	131	131
Totaal Onttrekkingen	366	132	131	131
Saldo mutaties reserves	366	132	131	131
Totaal 1e bestuursrapportage	-308	-25	-25	-25

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden nadeel €76 .000

Op 18-02-2025 heeft het college besloten kiosk Hoofdstraat 40K aan te kopen en te slopen. De kiosk zelf is door middel van een opstalrecht eigendom van de kioskhouder. Na de aankoop en sloop (ad € 76.000) van de kiosk op de Hoofdstraat 113K vorig jaar, betreft dit de laatste kiosk in de Hoofdstraat. Door de aankoop beschikt de gemeente weer over de grond en geeft daarmee ruimte voor een goede inrichting bij een toekomstige herinrichting van de Hoofdstraat.

5.7A - Openbaar groen neutraal € 96.000

In december 2024 heeft de raad de bestemmingsreserve 'Dekking beheer Groene Grens' ingesteld voor de kosten voor het beheer van de Groene Grens tot en met 2063 . Jaarlijks wordt hieruit € 96.000,- onttrokken voor de beheerkosten van de Groene Grens.

7.4A - Milieubeheer nadeel € 72.000

Het tekort van € 72.346 zal voor 2025 incidenteel moeten worden aangevuld, omdat het onduidelijk is wat de gemeentelijke bijdrage voor 2026 zal zijn gezien de voorgenomen fusie van de ODRU en de RUD Utrecht tot ODU op 1 januari 2026.

In de afgelopen jaren zijn de gemeentelijke bijdragen niet opgehoogd, gezien de voorgenomen fusie en de onzekerheid die dat met zich meebrengt in de begroting. De besluitvorming rondom de nieuwe financieringssysteem vindt namelijk pas vlak voor de voorgenomen fusie plaats, op 11 juli 2025. Daarnaast wordt volgens de besluitvormingskalender integratie ODRU en RUD Utrecht op 10 november 2025 de begroting 2026 ODU (inclusief Kadernota) en bijdrageverordening vastgesteld. Hierdoor is het op dit moment onzeker voor de gemeente Veenendaal wat het begrote totaalbedrag voor de ODU in 2026 zal zijn en wat dit voor impact heeft op de (meerjaren)begroting van de gemeente.

8.1A - Ruimtelijke Ordening nadeel € 50.000

Herziening ontwikkeling van bestemmingsplannen nadeel € 25.000

Kosten voor planschade wordt bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Recent is planschade toegekend vanwege ons eigen initiatief, te weten het IKC Franse Gat. Hiervoor is geen budget opgenomen. De kosten bedragen € 24.581.

Verbetering woonomgeving nadeel € 25.000

Op dit moment is ons budget voor dierenwelzijn niet toereikend. We stellen voor het budget van € 50.000 verhogen naar € 75.000.

Dit bedrag van € 75.000 is zo goed als enkel toereikend voor de strikt noodzakelijke wettelijke taken en de zorg voor wilde dieren in nood met een kleine buffer en flexibiliteit voor de toekomst van oplopende vergoedingen.

Immers: de vergoedingen van partijen die de wettelijke taken uitvoeren zijn gebaseerd op een bedrag per inwoner (en de bevolking van Veenendaal groeit) en de mogelijkheid jaarlijks te indexeren.

8.1C - Ruimtelijke Ordening nadeel € 150.000

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met het opstarten van het proces voor het actualiseren van de Omgevingsvisie. Inmiddels is het koersdocument besproken in de raad en in de LTA staat de vaststelling door de gemeenteraad geagendeerd voor december 2025. Voordat de omgevingsvisie kan worden vastgesteld is het doorlopen van een MER-procedure noodzakelijk. Tevens moet er een zorgvuldig participatieproces plaatsvinden en moeten nog een aantal kleine onderzoeken worden uitgevoerd. De hieraan gekoppelde kosten bedragen € 150.000.

8.3D - Wonen en bouwen neutraal € 270.000

Volgens het bestaande beleid worden de rentekosten van de startersleningen ten laste gebracht van de reserve starters -en blijversleningen. De rentekosten bedragen in 2025 € 270.000. Door de verrekening via de reserve verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

Baten

8.3B - Wonen en bouwen voordeel € 40.000

Subsidietoekenning voor het project 'Ondersteuning vergunningverlener woningbouw' in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidie Versnelling woningbouw provincie Utrecht 2021-2024.

Reservemutaties

Reserve starters- en blijversleningen onttrekking € 270.000

Volgens het bestaande beleid worden de rentekosten van de startersleningen ten laste gebracht van de reserve starters -en blijversleningen. De rentekosten bedragen in 2025 € 270.000. Door de verrekening via de reserve verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

Reserve Beheer groene grens onttrekking € 96.000

Beheer Groene Grens

In december 2024 heeft de raad de bestemmingsreserve 'Dekking beheer Groene Grens' ingesteld voor de kosten voor het beheer van de Groene Grens tot en met 2063. Jaarlijks wordt hieruit € 96.000 onttrokken voor de beheerkosten van de Groene Grens.

Risico's / ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Reconstrucitiesprojecten

Naast stijgende prijzen worden de reconstructieprojecten steeds kostbaarder door aangepaste technische richtlijnen en onze eigen ambities op het gebied van groen, klimaat en duurzaamheid. Hierdoor worden de beschikbare investeringsbudgetten steeds knapper en zullen naar verwachting niet meer toereikend zijn. In het Omgevingsprogramma Openbare Ruimte (OPOR) en in een van de volgende P&C-producten komen we hierop terug. Daarnaast proberen we door meer circulariteit toe te passen dit risico te verkleinen.